

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

DİN EĞİTİMİ ALANI

HAFIZLIK EZBERLEME VE GELİŞTİRME EĞİTİMİ

KURS PROGRAMI

Ankara, 2021

İÇİNDEKİLER

PROGRAMIN ADI	1
PROGRAMIN DAYANAĞI	1
PROGRAMA GİRİŞ KOŞULU	1
EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ.....	1
PROGRAMIN AMAÇLARI.....	1
PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR	2
PROGRAMIN KREDİSİ	4
PROGRAM SÜRESİ VE İÇERİĞİ	4
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR	5
PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ.....	5
BELGELENDİRME	6

PROGRAMIN ADI

Hafızlık Ezberleme ve Geliştirme Eğitimi

PROGRAMIN DAYANAĞI

1. 24.06.1973 tarihli ve 14574 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu,
2. 12.01.1961 Tarihli ve 10705 Sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu,
3. 10 Temmuz 2018 Tarihli ve 30474 Sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (1 numaralı kararname),
4. Talim ve Terbiye Kurulunun 20.04.2016 tarihli ve 19 sayılı kararı ile kabul edilen, Yaygın Eğitim Kurumları Çerçeve Kurs Programı,
5. 11.04.2018 tarihli ve 30388 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği,
6. Talim ve Terbiye Kurulu'nun 31.08.2012 Tarih ve 143 sayılı kararı ile kabul edilen, Ortaöğretim Kur'an-ı Kerim Dersi (5, 6, 7 ve 8. sınıflar) Öğretim Programı,
7. Diyanet İşleri Başkanlığının Hafızlık Eğitim Programı.

PROGRAMA GİRİŞ KOŞULU

1. Okur-yazar olmak,
2. 9 yaşını tamamlamış olmak,
3. Kursa devam edebilecek fiziksel ve zihinsel yeterliliğe sahip olmak.

EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ

1. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelgeye" göre atanan, İmam Hatip Lisesi Meslek Dersleri, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi;
 - a) Alan Öğretmenleri olanlardan Diyanet İşleri Başkanlığınca yapılan sınav sonucu verilen hafızlık belgesine sahip olanlar,
 - b) Alan öğretmeni olarak atanabilecek nitelikte olanlardan Diyanet İşleri Başkanlığınca yapılan sınav sonucu verilen hafızlık belgesine sahip olanlar,
2. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelge" göre Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Alanı ile İmam Hatip Lisesi Meslek Dersleri Alanlarına kaynak teşkil eden yükseköğretim programları / fakülte mezunlarından, Diyanet İşleri Başkanlığınca yapılan sınav sonucu verilen hafızlık belgesine sahip olanlar,

3. İlahiyat Fakültesi, İslami İlimler Fakültesi veya Yüksek İslam Enstitüsü mezunu olup Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifikasına sahip olanlardan, Diyanet İşleri Başkanlığınca yapılan sınav sonucu verilen hafızlık belgesine sahip olanlar,
4. İlahiyat Fakültesi, İslami İlimler Fakültesi veya Yüksek İslam Enstitüsü mezunlarından Diyanet İşleri Başkanlığınca yapılan sınav sonucu verilen hafızlık belgesine sahip olanlar,
5. Tüm alan öğretmenlerinden Diyanet İşleri Başkanlığınca yapılan sınav sonucu verilen hafızlık belgesine sahip olanlar,
6. İlahiyat Ön Lisans Programı mezunu olup Diyanet İşleri Başkanlığınca yapılan sınav sonucu verilen hafızlık belgesine sahip olanlar,
7. İmam hatip lisesinden, Anadolu imam hatip lisesinden veya açık öğretim imam hatip lisesinden mezun olup Diyanet İşleri Başkanlığınca yapılan sınav sonucu verilen hafızlık belgesine sahip olanlar,
Öğretmen/eğitimci olarak görevlendirilir.

PROGRAMIN AMAÇLARI

Hafızlık Ezberleme ve Geliştirme Eğitimi Kurs Programı, Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun olarak okuma ve ezberleme becerisini hedefler. Bu programda öngörülen öğrenmeleri başarıyla gerçekleştiren bireylerin;

1. İslam'ın temel kaynağı olan Kur'an-ı Kerim'in tamamının doğru ve usulüne uygun ezberden okuması,
2. Kur'an'ı Kerim'i okuyuş usulleri ile ilgili kavramları açıklaması,
3. Kur'an-ı Kerim'in okuyuş usullerini uygulaması,
4. Kur'an-ı Kerim'den belli bölümleri (aşr-ı şerif) cemaat önünde tahkik usulüne uygun olarak okuması,
5. Sureleri talim ve tecvit üzere ezbere okuması,
6. Kur'an'ı Kerim'i ezberden tekrar etmeyi alışkanlık hâline getirmesi,
7. Kur'an-ı Kerim'i Ramazan Ayında mukabele olarak cemaat huzurunda okuması,
8. Kur'an-ı Kerim'in ana konuları hakkında bilgi sahibi olması,
9. İbadetler ile ilgili gerekli bilgi ve becerileri kazanması,
10. Kur'an-ı Kerim meali okuma ve anlama alışkanlığı kazanması
11. Din hizmetinin gerektirdiği temel bilgi ve becerilere sahip olması amaçlanmıştır.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

İslam dini; insan hayatına anlam kazandıran, birey ve toplumun dünya ve ahiret mutluluğunu amaç edinen ilahi kurallar bütünüdür. İslam dininin, temel kaynaklarından doğru biçimde öğrenilmesi sağlam ve güvenilir bir toplum inşası için büyük önem taşır.

Ezberleme dönemi; Kur'an'ı Kerim'i ezberleme 30 cüz üzerinden dönüşler şeklinde gerçekleşir. Ancak ezberlemede 1-10; 10-20 ve 20-30 cüzler şeklinde dönüşler de yapılabilir. Bireysel farklılıklara göre farklı ezberleme yöntemlerine de uygulanabilir.

Geliştirme (Pekiştirme/Tekrar) dönemi; ezberleme döneminde tamamlanan sayfaların yapılacak tekrarlarla sağlamaştırıldığı dönemdir. Pekiştirme döneminde öğrencilerin hafızlık seviyelerine göre 1-30 cüz arası farklı pekiştirme uygulamaları yapılabilir.

1. Kurs Programı, alan uzmanları, Millî Eğitim Bakanlığında görevli uzman ve alan öğretmenleri iş birliğinde hazırlanmıştır.
2. Program, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne bağlı eğitim kurumlarında veya kurumlarca uygun görülen eğitim-öğretime elverişli diğer ortamlarda uygulanabilir.
3. Programa özgü kelime, kavram ve tamlamaların yazım ve telaffuzunda "TDK Yazım ve İmla Kılavuzu" esas alınır. Ancak yazım ve telaffuzda tutarlılığı gözetmek kaydıyla Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi'nin (İSAM) yazım ve imlası da tercih edilebilir.
4. Ezber dinlenirken öğrenciden Kur'an okuyuş usullerine uygun bir şekilde okuması, okuduğu sayfaların anlam içeriğine ilişkin genel açıklama yapması istenir.
5. Bu programın ileriki öğrenmeler için zemin teşkil edeceği unutulmamalı; konu ve kazanımlar bu olgu göz önünde bulundurularak temel düzeyde verilmeye çalışılmalıdır.
6. Her bir öğrenci için "Öğrenci Takip Dosyası" oluşturulur ve ezberlerine ilişkin "Günlük Ezber Programı" hazırlanır.
7. Hafızlık Ezberleme ve Geliştirme Eğitimi Kurs Programının amaçları ve içeriği yoluyla; kursa katılan bireylere, aşağıda tabloda verilen değerlerin kazandırılması ve bu yolla bireylerin geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Değerler
Sevgi ve merhamet
Saygı
Özgüven
İyilik
Güvenilirlik ve doğruluk
Kararlılık

8. Program süresince, bireylerin merak uyandırma, planlama, araştırma, keşfetme, çözümlenme, derinleştirme, odaklanma, paylaşma ve yaşantıya uygulama

etkinliklerini gerçekleştirmeleri sağlanarak bireyin öğrenmeye etkin katılımı desteklenmelidir.

9. Programın uygulanmasında, rehberlik hizmeti sunan eğitimciler, bireylerin yeterliliklerinin değişmesi ve gelişmesine katkıda bulunacak bir rehber niteliğinde olmalıdır.
10. Öğrenme-öğretme etkinliklerinde katılımcı düzeyine, eğitim ortamına ve çevre etkenlerine göre katılımcıları aktif kılan öğrenme-öğretme yöntem, teknik ve stratejileri kullanılmalıdır. Seçilen tekniklerin bireysel ve kültürel farklılıklara sahip bireylere hitap edebilecek yeterlilikte olmasına dikkat edilmelidir. Konuların bireylere anlatımında içeriğe ve öğrenmeye uygun öğretim yöntem ve stratejileri kullanılmalıdır.
11. Hafızlık eğitimi ile ilgili mekânların sosyal, sportif, kültürel ve teknolojik altyapıya sahip olmasına dikkat edilmelidir.

PROGRAMIN KREDİSİ

Genel kurs programlarında kredilendirilme yapılmamaktadır.

PROGRAM SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Kurs programının süresi; günde en fazla 6 ders saat uygulanacak şekilde toplam 1.200 ders saati olarak planlanmıştır. Sürelerin konulara göre dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Konular	Süre / Ders Saati
Hafızlık Sistemine Göre Kur'an Ezberleme Eğitimi (11-15 Arası Sayfa)	500
Hafızlık Sistemine Göre Kur'an Ezberleme Eğitimi (16-20 Arası Sayfa)	500
Hafızlık Sistemine Göre Kur'an Ezber Geliştirme Eğitimi	200
TOPLAM	1.200

İÇERİK

1. Hafızlık Sistemine Göre Kur'an Ezberleme Eğitimi (11-15 Arası Sayfa)
 - 1.1. Kur'an-ı Kerim'de, hafızlık sistemine göre her cüzden on birinci sayfaları mahreç ve tecvit kurallarına uygun olarak yüzünden ve ezbere okuma
 - 1.2. Kur'an-ı Kerim'de, hafızlık sistemine göre her cüzden on ikinci sayfaları mahreç ve tecvit kurallarına uygun olarak yüzünden ve ezbere okuma
 - 1.3. Kur'an-ı Kerim'de, hafızlık sistemine göre her cüzden on üçüncü sayfaları mahreç ve tecvit kurallarına uygun olarak yüzünden ve ezbere okuma
 - 1.4. Kur'an-ı Kerim'de, hafızlık sistemine göre her cüzden on dördüncü sayfaları mahreç ve tecvit kurallarına uygun olarak yüzünden ve ezbere okuma

- 1.5. Kur'an-ı Kerim'de, hafızlık sistemine göre her cüzden on beşinci sayfaları mahreç ve tecvit kurallarına uygun olarak yüzünden ve ezbere okuma
2. Hafızlık Sistemine Göre Kur'an Ezberleme Eğitimi (16-20 Arası Sayfa)
 - 2.1. Kur'an-ı Kerim'de, hafızlık sistemine göre her cüzden on altıncı sayfaları mahreç ve tecvit kurallarına uygun olarak yüzünden ve ezbere okuma
 - 2.2. Kur'an-ı Kerim'de, hafızlık sistemine göre her cüzden on yedinci sayfaları mahreç ve tecvit kurallarına uygun olarak yüzünden ve ezbere okuma
 - 2.3. Kur'an-ı Kerim'de, hafızlık sistemine göre her cüzden on sekizinci sayfaları mahreç ve tecvit kurallarına uygun olarak yüzünden ve ezbere okuma
 - 2.4. Kur'an-ı Kerim'de, hafızlık sistemine göre her cüzden on dokuzuncu sayfaları mahreç ve tecvit kurallarına uygun olarak yüzünden ve ezbere okuma
 - 2.5. Kur'an-ı Kerim'de, hafızlık sistemine göre her cüzden yirminci sayfaları mahreç ve tecvit kurallarına uygun olarak yüzünden ve ezbere okuma
3. Hafızlık Sistemine Göre Kur'an Ezberleme Eğitimi
 - 3.1. Kur'an-ı Kerim'in tamamını mahreç ve tecvit kurallarına uygun olarak okuma ve ezbere tekrar etme

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

1. Değerlendirme, Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği esaslarına göre;
 - Kursiyerin kendi kendine yaptığı tüm öğrenim faaliyetleri,
 - Kursiyere kurs sonunda uygulanan sözlü sınavlar,100 puan üzerinden yapılır.
2. Değerlendirme; ders öğretmeni tarafından sözlü, uygulamalı sınavlar ve/veya varsa ödevlere göre yapılmalıdır. Puanlama yapılırken kursiyerin kendi kendine yaptığı tüm öğrenim faaliyetleri ile kurs sonunda uygulanan sözlü sınavla birlikte değerlendirilir. Bu puan veya not, kursun başarı puanı ya da notu olarak değerlendirilir.
3. Kursiyerlerin sağlık durumları veya bedensel engelleri nedeniyle bazı derslerdeki sınavlar, durumlarına uygun sınav yöntemiyle yapılır.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ

Programın uygulama sürecinde;

1. Ders kitabı olarak, Kur'an-ı Kerim ve Millî Eğitim Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yayımlanmış olan materyaller kullanılmalıdır.
2. Kaynak ders kitapları, bireysel öğrenme materyalleri, kaynak ders kitaplarının bulunmaması durumunda öğretmen/eğitimci tarafından hazırlanan ders notları kullanılmalıdır.

3. Yararlanılacak kaynak araç-gereçlerin programın amaçlarını gerçekleştirecek nitelikte öğretim, yöntem ve tekniklerine uygun olması önem taşımaktadır.

Yararlanılacak bazı araç ve gereçler şunlardır:

- Kaynak Kitaplar,
 - Bilgisayar,
 - Projeksiyon,
 - Akıllı Tahta,
 - Fotoğraflar,
 - Afiş,
 - Broşür,
 - Dergiler,
 - Uyarıcı Pano,

BELGELENDİRME

Kurs programını başarı ile bitirenlere kurs bitirme belgesi düzenlenir.

